

Løb at formindste enkelte Skolelærerkalds Indtægter, da vil jeg haabe, at Thinget ikke vil finde Anledning til at gaae ind derpaa. Det forekommer mig, at Forslaget i dette Stykke med altfor stor Ungsteligbed har holdt sig til Anordningen af 1814. Den nævnte Anordning gaaer ud fra det Princip, at nivellere Embedernes Størrelse; den opstiller dette Princip i § 55 i de Ord: „Enhver Skolelærer bør nyde“. Heraf bliver Følgen, at Byrden falder meget forskjelligt paa de forskjellige Communer og paa Hartorn af samme Størrelse. Efter min Mening vilde det være langt rigtigere at opstille det Princip, „at enhver T. Hartorn, eller enhver anden Skattebasis bør nyde“, nemlig ligemeget. Vi vilde jo Alle være enige om det Rigtige i, at Byrderne vorde lige fordeelte, og jeg troer ogsaa, at vi uden Vanskelighed vilde blive enige om det Hensigtsmæssige i, at ikke alle Skolelærerkald ere lige store, men at der bør være nogle bedre Kald, til hvilke en Lærer med Flid, Nidskærhed og Dygtighed i Tiden kan vente at befordres. Der er nogle flere Puncter, som jeg ogsaa kunde ønske forandrede, saaledes f. Ex. med Hensyn til den Maade, hvorpaa Tillæggene skulle tilveiebringes, men jeg skal ikke for Diebliffet nærmere udvikle dette. Paa det nærværende Standpunct skal jeg blot udtale det Ønske, at Loven ved 2den Læsning maa blive afændret i den her antydede Retning, og jeg har saameget mere Haab om, at dette vil skee, som de ærede Talere, der allerede have

hævet Ordet, have tilfjendbegjæret, at de nærede samme Ansættelse.

Naben: Det har været mig en stor Fornøielse at høre den sidste ærede Taler's Udtalelser. Aarsagen til, at vi have lignet paa de større Communer, er netop Omsorgen for de mindre, for de mere bebyrdede Communer. Vi kunne naturligviis aldeles ikke have Noget imod, at enhver Commune betaler den fulde Lønning til sin Skolelærer, men det er netop, fordi vi troede, at mange Communer ikke kunde gjøre dette, fordi vi derfra ventede den væsentligste Indvending, at vi tog vor Tilflugt til at ligne paa de større Communer. Jeg kan iøvrigt aldeles ikke indsee, at hele Skolevæsenet derfor bliver en Amts-sag, thi Amtsraadet faaer jo aldeles ikke Andet dermed at gjøre end Ligningen, og vedkommende Skoledistricter komme derfor til at staae i det selv samme Forhold til deres Skoler og til deres Skolelærere som nu. Vi have, som jeg har hævet den Væge at yttre, knyttet vort Forslag til Anordningen af 1814; af Hensyn til, hvad den sidste ærede Taler yttrede, skal jeg imidlertid sige, at Ingen skal være mere redbon end jeg til at gaae bort fra Bestemmelserne i Anordningen af 1814, naar Skolelærernes Kaar derved kunne blive lettede. Det skulde ogsaa glæde mig, om Forslaget gik igjennem paa den Maade, at ikke noget som helst Skolelærerembede i Landet, hvor godt det end kunde være, i ringeste Maade blev beklippet.